

Toimintakertomus 2023

Sivistyksen ja vapaa-ajan palvelualue

Suomenkielinen kasvatus- ja koulutuslautakunta

Sivistyksen palvelualue

Tuloslaskelma

Sivistyksen palvelualue	TA 2023	TP 2023	Tot. %	TP 2022	Muutos %
Toimintatuotot	6 968 599	8 390 170	120,40 %	8 545 976	-1,82 %
Myyntituotot	1 349 888	1 968 554	145,83 %	1 777 520	10,75 %
Maksutuotot	3 305 680	3 897 914	117,92 %	4 067 945	-4,18 %
Tuet ja avustukset	2 073 908	2 313 756	111,57 %	2 490 008	-7,08 %
Muut toimintatuotot	239 123	209 947	87,80 %	210 503	-0,26 %
Toimintakulut	-79 352 588	-80 113 385	100,96 %	-75 066 846	6,72 %
Palkat ja palkkiot	-51 833 933	-51 879 320	100,09 %	-48 902 601	6,09 %
Henkilösivukulut	-11 308 690	-12 210 452	107,97 %	-10 852 865	12,51 %
Palvelujen ostot	-10 906 979	-11 289 139	103,50 %	-10 499 772	7,52 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 844 394	-2 353 364	82,74 %	-2 408 516	-2,29 %
Avustukset	-2 198 664	-2 048 227	93,16 %	-2 065 363	-0,83 %
Muut toimintakulut	-259 928	-332 883	128,07 %	-337 729	-1,43 %
Toimintakate	-72 383 989	-71 723 215	99,09 %	-66 520 870	7,82 %
Sisäiset tuotot yhteensä	0	258 609	0,00 %	257 396	0,47 %
Sisäiset menot yhteensä	-33 361 274	-32 738 074	98,13 %	-34 538 999	-5,21 %
joista:					
Puhtauspalvelut	-2 636 312	-2 647 770	100,43 %	-2 606 523	1,58 %
Rakennusten vuokrat	-22 016 267	-8 209 490	37,29 %	-11 011 286	-25,44 %
Majoitus- ja ravitsemuspalvelut	-4 826 723	-5 106 673	105,80 %	-4 738 832	7,76 %
Taloudellinen tulokellisuus					
Asukasmäärä 31.12.	40 855	41 160	-	40 803	-
euroa per asukas, ulkoiset 31.12.	-1 772	-1 743	-	-1 630	-

Sivistyksen palvelualueen tehtävänä on järjestää hyvinvointia, aktiivista yhteisön jäsenyyttä, jatkuvaa oppimista ja mielekästä elämää tukevia palveluita kaikille kirkkonummelaisille. Tehtävä pohjautuu perustuslain 16 §:ssä julkiselle vallalle osoitettuun tehtävään turvata jokaiselle yhtäläinen mahdollisuus saada kykijensä ja erityisten tarpeidensa mukaisesti myös muuta kuin perusopetusta sekä kehittää itseään varattomuuden sitä estämättä. Opetuksen ja koulutuksen, varhaiskasvatuksen ja vapaa-ajan palveluita ohjaa valtakunnallisesti Opetus- ja kulttuuriministeriö lainsäädännön, muiden normiasiakirjojen ja rahoituksen kautta. Vuoden 2023 alussa toteutuneen hyvinvointialueuudistuksen myötä kunnan perinteinen sivistyspalvelutehtävä sai rinnalleen entistä vahvemman vastuun kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisestä kaikkien väestöryhmien osalta. Vaikka hyvinvoinnin edistäminen on olennainen osa kaikkea sivistyksen ja vapaa-ajan palvelutoimintaa, kokonaisuuden kuntatasoinen johtamisvastuu ja yhteistyö hyvinvointialueen kanssa ovat olleet sivistyspalveluiden tehtäväkentässä uusia.

Kirkkonummen kunnan väestömuutos – kouluikäisten lasten väheneminen, työikäisten ja ikäihmisten osuuden sekä kieli- ja kulttuuriryhmien osuuden kasvaminen – haastavat sivistyksen ja vapaa-ajan palvelualueen pitkäjänteiseen kehittämiseen: miten vastaamme muutokseen, vahvistamme kunnan sosiaalista kestävyttä ja johdamme samalla taloutta kestävästi. Kustannusten kasvun hillitseminen onkin yksi lähivuosien keskeisistä sivistyksen ja vapaa-ajan palvelualueen haasteista. Myös COVID-19 -pandemian synnyttämä oppimis- ja hyvinvointivaje, Ukrainan sodan vaikutukset ja Suomen yhteiskunnan tasolla havaittu väestön hyvinvoinnin ja koulutustason eriytymiskehitys - jopa syrjäytyminen - ovat kuntalaisten palvelutarpeissa jo näkyviä ilmiöitä.

Mahdollisimman tarkoituksenmukaisen ja kustannustehokkaan organisaation sekä toimivien rakenteiden ja sujuvien prosessien avulla palvelualue on pyrkinyt vahvistamaan palvelujen laatua sekä kuntalaisten palvelutarjonnan tasa-arvoisuutta ja yhdenvertaisuutta. Myös saavutettavuuden kehittäminen koskettaa koko sivistystointia: mitkä palvelut on tärkeä järjestää kohtaamisina ja läsnäolona, mitä tarjoamme digitaalisesti ja mitä palveluita kuntalainen voi käyttää omatoimisesti. Luokse tulevien palvelujen tarve lisääntyyne väestön ikääntymisen myötä.

1.1.2023 tapahtunut kuntauudistus vaikutti sivistyksen palvelualueeseen konkreettisesti oppilas- ja opiskeluhuollon tehtävien siirtymisenä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vastuulle. Muutos näkyi sivistyksen palvelualueen budjetissa oppilas- ja opiskeluhuollon henkilöstömenojen siirtymisenä hyvinvointialueen vastuulle. Huomioitavaa on kuitenkin, että Kirkkonummen kunnan opiskeluhuollon johtavien viranhaltijoiden työtehtävistä noin puolet - kasvun ja oppimisen tuen johtamiseen, päätöksentekoon ja arviointiin liittyvät tehtävät - jäivät edelleen kunnan vastuulle, vaikka tehtävät, palkkamäärärahat ja viranhaltijat siirtyvät LUVNin organisaatioon. Kunta koulutuksen järjestäjänä vastaa edelleen oppilas- ja opiskeluhuollon kuntatason

suunnittelusta ja johtamisesta. Samoin lasten, nuorten ja perheiden sekä työikäisten ja ikäihmisten hyvinvoinnin edistäminen lakisääteisine suunnitelmineen on kunnan tehtävä.

Muutosten kestävä johtamisen varmistamiseksi palvelualue käynnisti vuonna 2022 kehittämissuunnitelmatyön. Kuntastrategiaan ja valtakunnalliseen ohjaukseen perustuva suunnitelma laaditaan vuosille 2023–2030. Se tulee sisältämään kuntastrategiaan, valtakunnalliseen ohjaukseen ja Kirkkonummen toimintaympäristön muutokseen pohjautuvat palvelualueen tason pitkän aikavälin päämäärät, kehittämisen päälinjat, parhaillaan tekeillä olevan sivistyksen palveluverkkosuunnitelman sekä palvelualueen strategisen henkilöstösuunnitelman. Tämä suunnitelma tulee luomaan pitkän aikavälin rungon tulevien talousarvioiden tavoitteidenasetteluun ja resurssien kohdentamiseen. Osa suunnitelman osioista on valmistunut vuoden 2023 aikana, ja kokonaisuus saataneen valmiiksi vuonna 2024.

Osana kehittämissuunnitelman laadinnan pohjatyötä toteutettiin elokuussa 2022 hallinnon henkilöstölle ja esihenkilöille suunnattu kysely palvelualueen organisaation vahvuksista, kehittämistarpeista ja konkreettisista kehittämisideoista. Kyselyn ja palveluryhmien johtotimien työskentelyn perusteella nousseet kehittämisteemat vastasivat hyvin toimintaympäristön muutosta ja arjessa esille nousseita ratkaistavia seikkoja. Keskeisiksi teemoiksi nostettiin tiedolla johtamisen edellytysten parantaminen, hallinto-organisaation tarkoituksenmukaistaminen ja talouden johtamisen kehittäminen edelleen. Näitä kaikkia teemoja edistettiin vuonna 2023. Sivistyksessä toteutettiin hallinnon organisaatiouudistus, jolla pyrittiin osaltaan edistämään edellä kuvattavia seikkoja ja mahdollistamaan entistä tiiviimpi palvelualueen sisäinen ja kieliryhmien välinen yhteistyö ja synergia. Toteutunut uudistus on koettu hallinnossa tarpeelliseksi ja onnistuneeksi. Erityisesti opetushallinto on hyötynyt tiimimäisestä työskentelystä ja osaamisen jakamisesta niin, että henkilöstö on kokenut aiempaa parempaa työssä jaksamista ja onnistumista tehtävissään.

Talousarvion määrärahoihin vaikuttavat toiminnalliset muutokset

Sivistyksen palvelualueen talouteen vuonna 2023 vaikuttavista tekijöistä kolme huomattavinta olivat ennakoitujen mukaisesti Ukrainan sodan vaikutukset, palvelualueen toimintaa koskevat lainsäädännölliset muutokset sekä hyvinvointialueuudistuksen vaikutukset peruskunnan tehtäviin. Ukrainan sotaa paenneiden lasten ja nuorten varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen järjestäminen aiheutti lisääntyneitä henkilöstömenoja varhaiskasvatuksen ja opetuksen palveluissa. Kirkkonummelle perustettu asuntopohjainen vastaanottokeskus ja Ukrainan sodan vuoksi yksityismajoituksessa olevien pakolaisten määrän kasvu lisäsi perusopetukseen valmistavan opetuksen paikkojen tarvetta kolmen ryhmän ja inklusiivisen valmistavan opetuksen verran.

Suomi toisena kielenä -opetuksen ja oman äidinkielen opetuksen tarve kasvoi, kuten myös suomen kielen tuen tarve eri oppiaineissa ja tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa. Valmistavan opetuksen ryhmät vähenivät syksyllä 2023 yhteen, kun niiden aiemmat oppilaat siirtyivät yleisopetukseen. Valmistavan opetuksen luokkien aiemmin palkatut opettajat siirtyivät kouluihin tukemaan yleisopetukseen siirtyneitä oppilaita ja samalla opettajien ja koulu yhteisöjen osaamista. Tulevaisuudessa myös ruotsinkieliset palvelut tullevat toteuttamaan inklusiivista valmistavaa opetusta; ensimmäiset ukrainankieliset perheet valitsivat jo ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen. Henkilöstön osaamisen kehittämiseen on varauduttu: kieli- ja kulttuuritietoinen opetus oli yksi keskeinen opetuksen kehittämisteema vuonna 2023. Myös tulkkaus- ja käännöspalvelujen tarve kasvaa edelleen.

Valmistavaa opetusta pyrittiin järjestämään ensisijaisesti kouluissa lähellä lasten ja nuorten asuinpaikkaa, jolloin koulukuljetusmenojen lisäys pystyttiin pitämään vähäisenä. Valtio kompensoi varhaiskasvatuksen menolisäykset huomattavalla erityisavustuksella vuoden 2023 aikana. Kohonneet valmistavan opetuksen kustannukset on jo otettu huomioon kunnan valtiosuuslaskennassa lähestulkoon täysimääräisesti. Sivistyksen palvelualueen tuloissa tämä valtiosuuskompensointi ei näy, koska valtiosuudet ovat yleiskatteellisia ja sisältyvät kunnan peruspalvelujen valtiosuuksiin.

Ukrainan sodan aiheuttama inflaation kiihtyminen vaikutti korottavasti polttoaineiden ja muun energian hintaan sekä erilaisiin aine- ja materiaalikustannuksiin. Sivistyksen palveluiden koulukuljetuksia koskeva hankintasopimus umpeutui lukuvuoden 2022-2023 lopussa. Uusi hankintamenettelyyn kuuluva kilpailutus toteutettiin syksyllä 2022. Kunnanhallituksen kehyspäätöksessä 27.6.2022 (§ 237 618/02.02.00/2022) huomioitiin polttoaineiden hinnannousu koulukuljetuksiin osoitetulla 120 000 € lisämäärärahalla. Lisäraha riitti kattamaan aiheutuneen kustannusten nousun.

Inflaation muina vaikutuksina palvelualueen talouteen näkyivät varhaiskasvatuksen palvelusetelin indeksikorotus sekä sisäisten kustannusten, kuten puhtaus- ja ruokapalveluiden sekä ICT-kulujen ja vuokrien, kasvu. Palvelusetelin kertomia tarkistettiin 1.1.2023 alkaen juuri kustannusten yleisen nousun vuoksi. Kesäkuussa 2022 allekirjoitettu kunta-alan työ- ja virkaehtosopimuksia koskeva ratkaisu sisälsi sopimuksen palkankorotuksista kunta-alalle. Sopimuskauden 1.5.2022–30.4.2025 aikana työvoimakustannukset nousivat korkoa korolle laskien keskimäärin 8,79 prosenttia. Koska sivistyksen ulkoiset toimintakulut koostuvat lähes täysin henkilöstön palkoista, palkankorotukset vaikuttavat merkittävästi palvelualueen lähivuosien talouteen. Talousarvion 2023 valmistelussa palkankorotuksiin varauduttiin riittämättömällä tavalla. Sen vuoksi palvelualue joutui hakemaan lisämäärärahaa vapaa-aikapalvelujen ja suomenkielisen opetuksen palkkakustannuksiin (SVL 507 000 € ja SKK 1 700 000 €). Lisämäärärahojen myönnön jälkeen palvelualueen talous toteutui varsin onnistuneesti. Ulkoisen toimintakatteen toteuma sivistyksen palvelualueen kokonaisuuden osalta oli 99,09%. Sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan toteuma oli 92,35%, suomenkielisen kasvatus- ja koulutuslautakunnan 100,04% ja ruotsinkielisen kasvatus- ja koulutuslautakunnan 99,95%.

Toisen talouteen 2023 vaikuttavan tekijän muodostivat palvelualueen toimintaa koskevat lainsäädännön muutokset. Hallituksen budjettineuvotteluiden 31.8. ja 1.9.2022 tuloksena esitettiin, että varhaiskasvatusmaksuja alennetaan valtakunnan tasolla pysyvästi 70 miljoonalla eurolla 1.3.2023 alkaen ja että yksityisen hoidon tuen hoitolisään säädettäisiin 100 euron korotus. Vaikutukset kunnille kompensoitaisiin yhteisöveron jako-osuuden kautta, mikä ei tule näkymään sivistyksen palvelualueen tuloissa. Edelleen neuvotteluissa päätettiin yhden vuosiviikkotunnin lisäys B1-kielen toteuttamiseen perusopetuksessa, mikä vaikuttaa osaltaan opetuksen palkkakuluihin. Päätös B1-kielen lisätunnista tuli sovellettavaksi kunnissa vasta 1.8.2024, joten se ei vaikuttanut palvelualueen talouteen vielä vuonna 2023.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain aiemmat indeksitarkistukset ja tuloarajojen muutokset sekä perhevapaaudistus 1.8.2022 ja edelleen jatkuva kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu vähensivät asiakasmaksutuottoja koko vuoden 2023 osalta. Edellä mainittuihin muutoksiin varauduttiin talousarviossa.

Kolmas talouteen ja toimintaan vaikuttava tekijä, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen perustaminen 1.1.2023, näkyi sivistyksen palvelualueen budjetissa oppilas- ja opiskeluhuollon henkilöstömenojen siirtymisenä hyvinvointialueen vastuulle. Kunnanhallituksen osoittaman talouden 2023 tasapainottamisvaatimuksen vuoksi siirtyviltä viranhaltijoilta jäävät ja palvelualueen vastuulle tulevat uudet tehtävät järjestettiin ilman henkilöstölisäyksiä palvelualueen organisaatioon. Yksi tärkeistä palvelualueen kehittämiskohteista vuodelle 2023 olikin hallinto-organisaation tarkoituksenmukaistaminen: päällekkäisen työn määrän minimointi, keskeisten prosessien ja niiden vastuunjaon selkeyttäminen ja henkilöstön pysyvyyden ja pystyvyyden vahvistaminen tehtävänkuvia eheyttämällä. Tarkoituksenmukaisen ja kustannustehokkaan organisoitumisen sekä toimivien rakenteiden ja sujuvien prosessien lisäksi kehittämistä ohjasivat palvelujen laadun sekä kuntalaisten tasa-arvoisten ja yhdenvertaisten palvelujen tarjonnan näkökulmat.

Osana Kirkkonummen kunnanvaltuuston talousarvion 2022 käsittelyä sivistyksen palvelualueelle annettiin tehtävä selvittää kuinka varhaiskasvatus ja opetus voitaisiin järjestää mahdollisimman kustannustehokkaasti ja yhdenvertaisesti kaikilla kunnan alueilla. Selvitys suomenkielisten ja ruotsinkielisten varhaiskasvatus- ja opetuspalveluiden kustannuseroista valmistui syksyllä 2022, ja myös sen tuloksia käytettiin hyödyksi palvelujen yhdenvertaisuuden ja kustannustehokkuuden kehittämistyössä. Suomenkielisten ja ruotsinkielisten perusopetuksen koulujen tuntijako uudistettiin kuntalaisten yhdenvertaisen kohtelun näkökulmaa erityisesti silmällä pitäen niin, että päätökset uudesta tuntijaosta tehtiin kasvatus- ja koulutuslautakunnissa lokakuussa 2023. Nämä muutokset astuvat voimaan 1.8.2024, ja niillä tulee olemaan myös kustannusten nousua hillitsevä vaikutus. Huomiota on kuitenkin, että kunta-alan palkankorotukset ovat korottaneet henkilöstömenoja niin merkittävästi, että nettosäästöä ei tuntijakouudistuksella tulla saamaan aiempaan palkkamenosummaan verrattuna.

Palvelualue on pyrkinyt tehostamaan toimintaansa ja hillitsemään kustannusten nousua kiinnittämällä lisäksi huomiota tiedolla johtamisen edellytyksiin ja kehittämällä palvelualueen talouden johtamista edelleen. Yhdenmukaistamalla järjestelmien, ohjelmistojen ja sähköisten ympäristöjen käyttöä on vähennetty palveluyksiköille osoitettujen erillisten kyselyjen ja tietopyyntöjen määrää sekä hallinnon manuaalista työtä erilaisten valtakunnallisten velvoittavien tiedonkeruiden ja raportointien yhteydessä. Kun järjestelmien käyttö on johdettua ja tasalaatuista, käytettävissä olevan tiedon luotettavuus ja ajantasaisuus paranevat.

Valtio rahoittaa kuntia valtionosuuksin ja erityisavustuksin. Erityisavustusten johdettu ja tehokas hakeminen on osa kestävästä kuntatalouden johtamisesta. Palvelualueen johtoryhmä käynnisti systemaattisen valtion erityisavustushakujen seurannan. Johtoryhmän tavoitteena on varmistaa Kirkkonummen kunnan sivistyspalveluille kuntastrategian näkökulmasta olennaisen, saatavilla olevien erityisavustusten hakeminen joko palveluryhmittäin tai yhteisinä hankkeina.

Kunnassa asuvien kouluikäisten lasten määrän vähentyminen ja toisaalta uusien palvelujen tarpeen samanaikainen lisääntyminen nosti esille tarpeen uudistaa malli, jolla opetuksen koulukohtaiset resurssit jaetaan. Uudistuksen tavoitteena oli vastata oppilasmäärän alueittaisiin vaihteluihin nykyistä joustavammin sekä kansalliseen veloitteeseen tukea oppilaan kasvua ja oppimista ensisijaisesti lähikoulussa. Suomenkielisen opetuksen oppilasalueet uudistettiin vuonna 2023 niin, että ne otetaan käyttöön elokuun 2024 oppilaaksiotossa. Näin kunta pystyy aiempaa paremmin tasaamaan vuosittaisen oppilasmäärien vaihtelun aiheuttamaa ryhmäkokojen ja opetusryhmien määrän vaihtelua kouluittain ja samalla tehostamaan koulutilojen käyttöä. Suomenkielisessä opetuksessa otettiin 1.1.2023 käyttöön oppilasperustainen koulukohtainen budjetointi, jonka tarkoitus on suunnata opetusresurssi oppilasmäärien ja pedagogisten tarpeiden mukaisesti. Ruotsinkielinen opetus ottaa kieliryhmän erityistarpeet huomioivan laskentamallin käyttöön 1.1.2024.

Poikkeuksellisten opetusjärjestelyjen, koronavirusepidemian ja sen jälkiseurausten vaikutukset oppilaiden oppimiseen ja hyvinvointiin lisäsivät edelleen sekä pedagogisten että oppilashuollollisten tukitoimien tarvetta. Tuen järjestämisellä lähikoulussa pyrittiin myös säästöihin koulukuljetusten tarpeen vähenemisen myötä. Tämä rakenteellinen muutos näyttäneen vaikutuksensa pidemmän aikavälin tarkastelussa. Koulujen ja lukion väistötilaratkaisut ja varustaminen, rakennushankkeiden suunnittelu sekä kasvaneet purku-, hankinta- ja muuttokustannukset ovat vaikuttaneet korottavana paineena opetuspalveluiden kustannuksiin. Tilojen tarkoituksenmukaista ja tehokasta käyttöä kehitettiin sivistyksen ja yhdyskuntatekniikan yhteisessä palveluverkkoselvitystyössä vuonna 2023. Palveluverkkoselvityksen pohjalta vuonna 2024 laaditaan sivistyksen palveluverkkosuunnitelma ajalle 2024-2030.

Suomenkielinen kasvatusta- ja koulutuslautakunta

Suomenkielinen kasvatusta- ja koulutuslautakunta Tuloslaskelma

Suomenkielinen kasvatusta- ja koulutuslautakunta	TA 2023	TP 2023	Tot. %	TP 2022	Muutos %
Toimintatuotot	4 377 840	5 479 115	125,16 %	5 635 164	-2,77 %
Myyntituotot	704 938	1 144 893	162,41 %	1 078 213	6,18 %
Maksutuotot	1 998 220	2 498 313	125,03 %	2 626 663	-4,89 %
Tuet ja avustukset	1 619 574	1 811 082	111,82 %	1 905 414	-4,95 %
Muut toimintatuotot	55 108	24 827	45,05 %	24 874	-0,19 %
Toimintakulut	-55 690 194	-56 813 513	102,02 %	-52 552 431	8,11 %
Palkat ja palkkiot	-37 377 931	-37 599 065	100,59 %	-34 952 311	7,57 %
Henkilösivukulut	-8 119 246	-8 862 888	109,16 %	-7 942 907	11,58 %
Palvelujen ostot	-6 885 638	-7 327 042	106,41 %	-6 638 022	10,38 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 559 415	-1 329 129	85,23 %	-1 314 015	1,15 %
Avustukset	-1 610 800	-1 482 666	92,05 %	-1 503 864	-1,41 %
Muut toimintakulut	-137 164	-212 723	155,09 %	-201 312	5,67 %
Toimintakate	-51 312 354	-51 334 398	100,04 %	-46 917 267	9,41 %
Sisäiset tuotot yhteensä	0	64 150	0,00 %	72 870	-11,97 %
Sisäiset menot yhteensä	-22 859 940	-22 526 328	98,54 %	-23 047 806	-2,26 %
joista:					
Puhtauspalvelut	-1 825 803	-1 826 347	100,03 %	-1 767 431	3,33 %
Rakennusten vuokrat	-14 903 679	-4 647 855	31,19 %	-6 442 540	-27,86 %
Majoitus- ja ravitsemuspalvelut	-3 846 138	-4 267 441	110,95 %	-3 908 062	9,20 %
Taloudellinen tulokellisuus					
Asukasmäärä 31.12.	40 855	41 160	-	40 803	-
euroa per asukas, ulkoiset 31.12.	-1 256	-1 247	-	-1 150	-

Erittely palveluryhmittäin

Suomenkielinen varhaiskasvatusta	TA 2023	TP 2023	Tot. %	TP 2022	Muutos %
Ulkoiset toimintatuotot	1 966 083	2 637 616	134,16 %	2 822 195	-6,54 %
Ulkoiset toimintamenot	-23 006 270	-23 678 760	102,92 %	-21 345 034	10,93 %
Toimintakate	-21 040 187	-21 041 144	100,00 %	-18 522 839	13,60 %
<i>sisäiset toimintatuotot</i>	0	5 292	0,00 %	8 745	-39,48 %
<i>sisäiset toimintamenot</i>	-6 136 401	-6 224 892	101,44 %	-6 412 147	-2,92 %
Suomenkieliset opetuspalvelut	TA 2023	TP 2023	Tot. %	TP 2022	Muutos %
Ulkoiset toimintatuotot	2 411 757	2 841 499	117,82 %	2 812 969	1,01 %
Ulkoiset toimintamenot	-32 683 924	-33 134 753	101,38 %	-31 207 397	6,18 %
Toimintakate	-30 272 167	-30 293 254	100,07 %	-28 394 428	6,69 %
<i>sisäiset toimintatuotot</i>	0	58 857	0,00 %	64 125	-8,22 %
<i>sisäiset toimintamenot</i>	-16 723 539	-16 301 437	97,48 %	-16 635 658	-2,01 %

Talousarviomäärärahoihin vaikuttavat toiminnalliset muutokset

- Varhaiskasvatusta asiakasmaksulain indeksitarkistukset ja tuloarajojen muutokset sekä perhevapaaauudistus 1.8.2022 ja edelleen jatkuva kaksivuotisen esiopetusta kokeilu vähensivät asiakasmaksutuottoja koko vuoden 2023 osalta.
- Varhaiskasvatusta asiakasmaksujen tuloarajoja korotettiin edelleen 1.3.2023 alkaen, mikä alensi maksutuottoja entisestään. Tuloarajojen korotukset lisäsivät myös palvelusetelin kustannuksia.
- Kelan etuuksien indeksikorotukset 1.8.2022 kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen osalta lisäsivät varhaiskasvatusta avustusten kustannuksia.

- Yksityisen varhaiskasvatuksen osuutta palvelutuotannosta ohjataan suunnitellusti ja hallitusti. Palvelusetelin parannukset esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen ja alle 3-vuotiaan lapsen kertoimien osalta 1.8.2022 aiheuttivat kustannusvaikutuksia koko vuoden 2023 osalta. Palvelusetelin perusarvoa korotettiin indeksillä 1.1.2023 alkaen.
- Varhaiskasvatuslain 1.8.2021 voimaan tullut henkilöstön mitoitusta koskeva lakimuutos vaikutti edelleen henkilöstökustannuksiin niitä nostaen.
- Varhaiskasvatuslaki muuttui 1.8.2022 alkaen kasvun ja oppimisen tuen osalta. Lainmuutokset eivät aiheuttaneet merkittäviä kustannusvaikutuksia vuoden 2023 aikana.
- Varhaiskasvatuslain henkilöstörakenteen muutokseen perustuen vapautuvia lastenhoitajan tehtäviä muutettiin tarpeen mukaan varhaiskasvatuksen opettajiksi/sosionomeiksi.
- Saatiin valtion erityisavustusta 381 618 € turvattomista oloista tulleiden lasten varhaiskasvatuksen järjestämiseen vuodelle 2023.
- Kirkkonummelle perustettu asuntopohjainen vastaanottokeskus ja Ukrainan sodan vuoksi yksityismajoituksessa olevien pakolaisten määrän kasvu Kirkkonummella lisäsi perusopetukseen valmistavan opetuksen paikkojen tarvetta, suomi toisena kielenä -opetuksen ja oman äidinkielen opetuksen tarvetta sekä suomen kielen tuen tarvetta eri oppiaineissa. Henkilöstön osaamista kehitettiin ja lisäksi palkattiin valtion erityisavustuksella kuusi kieli- ja kulttuuriryhmien opettajaa. Myös tulkkauksen ja kääntämisen tarve kasvoi.
- Poikkeuksellisten opetusjärjestelyjen ja koronavirusepidemian jälkiseurausten vaikutukset oppilaiden oppimiseen ja hyvinvointiin lisäsivät sekä pedagogisten että oppilashuollollisten tukitoimien tarvetta. Kolme kouluvalmentajaa vakinaistettiin.
- Vaativan erityisen tuen oppilaiden määrä kunnassa kasvoi ja vaikeasti kehitysvammaisille oppilaille perustettiin yksi uusi opetusryhmä Papinmäen koulun alaisuuteen.
- Koulujen ja lukion väistötilaratkaisut ja varustaminen sekä rakennushankkeiden suunnittelu sekä kasvaneet purku-, hankinta ja muuttokustannukset nostivat opetuspalveluiden kustannuksia.
- Opiskeluhoiltopalveluiden siirtyminen kunnan opetuspalveluista Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle vaikutti opetuspalveluiden kustannuksiin, koska osa tehtävistä jäi kuntaan. Opetuspalveluihin rekrytoitiin kasvun ja oppimisen tuen erityisasiantuntija.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilötyövuodet, sis. vuosilomat	TP 2021	TP 2022	TA 2023	Tot 12/23
Varhaiskasvatuspalvelut	361,9	357,87	384,11	*
Arvio uusien perustettavien virkojen ja toimien määrästä			0	
Arvio lakkautettavien virkojen ja toimien määrästä			0	
Hyvinvointialueelle siirtyneet			1	
Opetuspalvelut	490,5	507,07	467,07	*
Arvio uusien perustettavien virkojen ja toimien määrästä			3	
Arvio lakkautettavien virkojen ja toimien määrästä			0	
Hyvinvointialueelle siirtyneet			13	
Yhteensä	852,4	864,94	851,18	*

* Tot 12/2023 sarakkeen tiedot viedään tiedoksi suoraan kunnanhallitukselle. Henkilöstöhallintaohjelman vaihdoksen myötä tietoja ei tällä hetkellä ole mahdollista saada.

Investoinnit

Proj. nro.	Investointikohde	Tyyppi	TA 2023	Tot 12/23
9032	Koulujen langattomien verkkojen rakentaminen ja parantaminen	Irtain omaisuus	25000	0
9809	Varhaiskasvatuksen kota	Irtain omaisuus	25 000	19 663

Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan kehittämisaalue	Riski, syy, seuraus, suuruus	Tavoitetaso	Sovittu toimenpide / menettely vuodelle 2023	Onnistuminen 31.12.	Tila
Panostamme asukkaisiin ja hyvinvointiin.	Hyvinvointiin panostamisesta puuttuu kokonaisuote ja -vastuu. Hyvinvointialueen ja kunnan yhdyspinnat eivät toimi ja kustannusten kohdentaminen ei toimi vastuiden mukaisesti.	Yhteistyön varmistaminen hyvinvointialueen kanssa panostamalla muutoksen johtamiseen ja toimivien rakenteiden sekä prosessien varmistamiseen.	Toimivien yhteistyörakenteiden ja -prosessien luominen.	<p>Sivistyksen palvelualueelle on perustettu lakisääteinen Koulutuksen järjestäjän opiskeluhuollon ohjausryhmä, jossa on jäseninä sekä kuntaorganisaation että LUVNin jäseniä. Tämä ryhmä kokoontuu säännöllisesti.</p> <p>Kuntaan on perustettu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtoryhmä, jossa sivistyksen palvelualueella on edustus. Ryhmä koordinoi kunnan hyte-työtä suhteessa LUVNiin ja lainsäädäntöön.</p> <p>Muiden mahdollisten yhdyspintarakenteiden muotoutuminen on vielä kesken. Kunta odottaa LUVNin organisoitumista ja nimeämispyyntöjä tarvittaviin rakenteisiin.</p>	Toteutui osittain
Henkilöstön riittävyys ja rekrytointi	Henkilöstön vaihtuvuus ja pula koulutetusta henkilöstöstä sekä työn kuormittavuus.	Henkilöstön vaihtuvuus vähenee ja avoimiin tehtäviin saadaan kelpoisia ja sitoutuneita hakijoita. Pääallekkäinen työ vähentyy ja prosessit selkeytyy.	Huolehditaan henkilöstön työhyvinvoinnista, kouluttamisesta ja työnantajakuvasta. Työnteon ja prosessien tarkastelu.	Toimenpiteitä kouluttautumismahdollisuuksien edistämiseksi sekä palkkausepäkohtien korjaamiseksi on tehty vuoden 2023 aikana.	Toteutui

Suomenkielinen varhaiskasvatus

Tilivelvollinen vastuhenkilö: varhaiskasvatusjohtaja
Vastuuhenkilön varahenkilö: varhaiskasvatuksen erityisasiantuntija

Varhaiskasvatuksen eri toimintamuotoja ovat päiväkotij- ja perhepäivähoito, esiopetus sekä avoin varhaiskasvatus, johon asukaspuistotoiminta kuuluu.

Toiminnan painopistealueet

- Syrjäytymisen ehkäiseminen ja hyvinvoinnin edistäminen
- Kestävään elämäntapaan kasvaminen
- Tulevaisuustaitojen vahvistaminen
- Asiakkaiden yhdenvertainen osallisuus
- Henkilöstön osaamisen kehittäminen ja hyvinvointi

Talousarvion määrärahoihin vaikuttavat toiminnalliset muutokset

- Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain indeksitarkistukset ja tulo rajojen muutokset sekä perhevapaa uudistus 1.8.2022 ja edelleen jatkuva kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu vähensivät asiakasmaksutuottoja koko vuoden 2023 osalta.
- Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen tulo rajoja korotettiin edelleen 1.3.2023 alkaen, mikä alensi maksutuottoja entisestään merkittävästi. Tulo rajojen korotukset lisäävät myös palvelusetelin kustannuksia.
- Kelan etuuksien indeksikorotukset 1.8.2022 ja 1.1.2023 kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen osalta lisäsivät varhaiskasvatuksen avustusten kustannuksia.
- Yksityisen varhaiskasvatuksen osuutta palvelutuotannosta ohjataan suunnitellusti ja hallitusti. Palvelusetelin parannukset esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen ja alle 3-vuotiaan lapsen kertomien osalta 1.8.2022 aiheuttavat kustannusvaikutuksia koko vuoden 2023 osalta. Palvelusetelin perusarvoa korotettiin indeksillä 1.1.2023 alkaen.
- Varhaiskasvatuslain 1.8.2021 voimaan tullut henkilöstön mitoitusta koskeva lakimuutos vaikutti edelleen henkilöstökustannuksiin niitä nostaen.
- Varhaiskasvatuslaki muuttui 1.8.2022 alkaen kasvun ja oppimisen tuen osalta. Lainmuutos ei aiheuttanut merkittäviä kustannusvaikutuksia vuoden 2023 aikana.
- Varhaiskasvatuslain henkilöstörakenteen muutokseen perustuen vapautuvia lastenhoitajan tehtäviä muutettiin tarpeen mukaan varhaiskasvatuksen opettajiksi/sosionomeiksi.
- Saatiin valtion erityisavustusta 381 618 € turvattomista oloista tulleiden lasten varhaiskasvatuksen järjestämiseen vuodelle 2023.

Toimintaympäristön ulkoisten ja sisäisten muutosten vaikutukset toimintaan

Perhevapaa uudistuksen myötä lapset voivat aloittaa varhaiskasvatuksessa 8 kuukauden ikäisinä.

Yksityinen varhaiskasvatus muuttui luvanvaraiseksi 1.1.2023 alkaen. Jatkossa lupaviranomaisena toimii Aluehallintovirasto.

1.9.2018 voimaantullut varhaiskasvatuslaki vahvistaa varhaiskasvatuksen laatua nostamalla henkilöstön koulutustasoa. Vuoteen 2030 mennessä päiväkodeissa tulee työkennellä 2/3 varhaiskasvatuksen opettajia ja sosionomeja nykyisen 1/3 sijaan, joista vähintään puolet varhaiskasvatuksen opettajan nimikkeellä. Vapautuvia lastenhoitajan tehtäviä muutettiin varhaiskasvatuksen opettajiksi/sosionomeiksi.

Varhaiskasvatuksen tarjonta sopeutettiin kysyntään suunnitelmakaudella kaikilla alueilla vähentämällä henkilöstöä niissä yksiköissä, joissa täyttöaste on pienempi kuin varhaiskasvatuspaikkatarjonta.

Varhaiskasvatuksen palveluverkko perustuu tehokkaaseen tilankäyttöön ja korkeaan täyttöasteeseen. Yksityisen varhaiskasvatuksen osuutta koko palvelutuotannosta ohjataan suunnitellusti ja hallitusti kunnan huoltovarmuus sekä asiakkaan valintamahdollisuudet huomioon ottaen. Yksityisen varhaiskasvatuksen osuus palvelutarjonnasta on 25 - 27 %. Yksityistä varhaiskasvatusta tuetaan palvelusetelillä. Palvelusetelin parannukset esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen ja alle 3-vuotiaan lapsen kertomien osalta 1.8.2022 alkaen ja palvelusetelin perusarvon indeksitarkistus 1.1.2023 alkaen aiheuttivat kustannusvaikutuksia koko vuoden 2023 osalta.

Osallistuttiin kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun 1.8.2021-31.7.2024. Suomenkieliset kokeilupäiväkodit ovat Vuorenmäki, Nissniku, Masala ja Kartanonranta.

Varhaiskasvatustilanne muuttui 1.8.2022 alkaen kasvun ja oppimisen tuen osalta. Lainmuutos ei aiheuttanut merkittäviä kustannusvaikutuksia vuoden 2023 aikana.

Varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa kehitettiin edelleen valtionavustuksella tasa-arvoisuuden, yhdenvertaisuuden sekä inklusiivisen toimintakulttuurin toteutumisen tukemiseksi.

Varhaiskasvatustilanteen mukaisen tuen uudistamista edistettiin vuosina 2022 - 2023 valtionavustuksilla.

Jatkettiin edelleen ympäristökasvattaja-koulutusten järjestämistä oppisopimuksin.

Jatkettiin edelleen Vihreän lipun- toimintaa.

Veikkolaan valmistui koto.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen painopiste	Strategien tekijä	Nykytilanne	Tavoite	Onnistuminen 31.12.	Vastuu	Tila
2. Investoimme tulevaisuuteen: Investoimme oppimisen ja hyvinvoinnin kautta tulevaisuuteen.		Varhaiskasvatuksen kelpoisesta kasvatushenkilöstöstä on pula. Huolehditaan hyvästä työnantajakuvasta ja henkilöstön työhyvinvoinnista sekä kouluttamisesta.	Lakisäätöiden kasvatushenkilöstön (myös sijaiset yli 5 kk) kelpoisuusaste 90 % kunnallisessa varhaiskasvatuksessa.	Varhaiskasvatuksen opettaja: Kelpoisuus 62 % Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja Kelpoisuus 73 %	Varhaiskasvatusjohtaja	Ei toteutunut ✘
3. Panostamme asukkaisiin ja hyvinvointiin: Tarjoamme kaksikielisiä palveluja kaikille, vauvoista ikäihmisiin. Kehitämme lähipalveluita hyvinvoinnin tueksi.		Varhaiskasvatuspalveluiden lähtökohtana toimiva palveluverkko, monipuoliset, asiakaslähtöiset ja laadukkaat varhaiskasvatuspalvelut.	Asiakastyytyväisyys vähintään hyvällä tasolla (4)	4,5	Varhaiskasvatusjohtaja	Toteutui ✔
		Lähtökohtaisesti lapsiryhmät muodostetaan mahdollisimman tehokkaasti. Täyttöastetta heikentävät mahdolliset tilarajoitteet sekä väljempi lasten ja henkilöstön välinen suhdeluku tukea tarvitsevien lasten ryhmissä.	Kunnallisten päiväkotipaikkojen täyttöaste on vähintään 98 %.	Täyttöasteprosentti 95,9 %	Varhaiskasvatusjohtaja	Odotusten mukainen ➡
3. Panostamme asukkaisiin ja hyvinvointiin: Vähennämme kuntalaisten välistä eriarvoisuutta ottamalla huomioon eri		Yksityisen varhaiskasvatuksen osuutta koko palvelutuotannosta halutaan kasvattaa suunnitellusti kunnan huoltovarmuus ja asiakkaiden valintamahdollisuudet huomioon ottaen.	Yksityisen varhaiskasvatuksen osuus palvelutuotannosta 25–27 %	Yksityisen varhaiskasvatuksen osuus palvelutuotannosta: 26 %	Varhaiskasvatusjohtaja	Toteutuu suunnitellun mukaisesti ●

väestöryhmi en tarpeet palveluiden ja toiminnan suunnittelu sa. Vahvistamm e sosiaalista kestävyyttä toimivan kotoutumise n kautta.						
--	--	--	--	--	--	--

Tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2022	TA 2023	Tot 12/23	Tot-%	Muutos %	Tila
Varhaiskasvatus						
0–6-vuotiaiden lkm. 31.12	2 490	2 502	2 442	97,6	-1,92	Odotusten mukainen →
Varhaiskasvatuksessa olevat lapset, % ikäluokasta 0–6 v.	73	73	73,5	100,5	+ 0,5	Odotusten mukainen →
Lapsia yksityisessä varhaiskasvatuksessa	490	456	465	101,97	- 5,1	Odotusten mukainen →
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa	1 327	1 370	1 330	97,08	+ 0,22	Odotusten mukainen →
Kunnallisen varhaiskasvatuksen nettokust. euroa/lapsi	10 628	11 234	11 924	106,14	+12,19	Odotusten mukainen →
Lapsia kotihoidontuen piirissä 31.12. (fi+sv)	354	359	266	74,09	- 24,86	Odotusten mukainen →
Varhaiskasvatuksen nettokust. € / ikäluokasta 0-6 v / lapsi (fi+sv)	8 870	9 628	9 979	103,6	+12,5	Odotusten mukainen →
0-6-vuotiaiden määrä (fi+sv)	2 927	2 898	2865	98,86	- 2,12	Odotusten mukainen →
Esiopetus						
Oppilasmäärä	394	367	362	98,64	- 8,12	Odotusten mukainen →

Tilivelvolliset vastuhenkilöt

Tilivelvolliset vastuhenkilöt vastaavat käyttösuunnitelmassa vastuulleen kuuluvan toimintakatteen ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisesta.

Palveluryhmä	Tilivastuullinen	Nimike	Sijainen	Sijaisen nimike
Varhaiskasvatuspalvelut	Anu Vesiluoma	varhaiskasvatusjohtaja	Vesa Joronen	varhaiskasvatuksen erityisasiantuntija

Investointiprojekti Varhaiskasvatuksen kota	Anu Vesiluoma	varhaiskasvatusjohtaja	Vesa Joronen	varhaiskasvatuksen erityisasiantuntija
---	---------------	------------------------	--------------	---

Suomenkieliset opetuspalvelut

Tilivelvollinen vastuhenkilö: opetusjohtaja, vastuuhenkilön varahenkilö ruotsinkielisen opetuksen opetuspäällikkö.

Suomenkieliset opetuspalvelut muodostuvat suomenkielistä perusopetusta, perusopetuksen valmistavaa opetusta, lukiokoulutusta, perusopetusta täydentävää oman äidinkielen opetusta, koululaisten iltapäivätoimintaa sekä kerhotoimintaa koskevista toiminnoista.

Talousarviomäärärahoihin vaikuttavat toiminnalliset muutokset

- Kirkkonummelle perustettu asuttopohjainen vastaanottokeskus ja Ukrainan sodan vuoksi yksityismajoituksessa olevien pakolaisten määrän kasvu Kirkkonummella on lisännyt vieraskielisten oppilaiden tuen tarvetta ja valtion erityisavustuksella on rekrytoitu 6 kiertävää kieli- ja kulttuuriryhmien opettajaa.
- Poikkeuksellisten opetusjärjestelyjen, koronavirusepidemian ja sen jälkiseurausten vaikutukset oppilaiden oppimiseen ja hyvinvointiin lisäsi edelleen sekä pedagogisten että oppilashuollollisten tukitoimien tarvetta. Oppilaiden oppimiseen ja hyvinvointiin on pyritty vastaamaan sekä pedagogisin että oppilashuollollisin keinoin parhaalla mahdollisella tavalla käytettävissä olevien resurssien puitteissa ja lisäksi haettu valtion erityisavustuksia tukeakseen vieraskielisten oppilaiden sekä erityisen ja tehostetun tuen oppilaiden oppimista. Lasten ja nuorten kouluun kiinnittymistä on vahvistettu kouluvalmentajatoimintaa kehittämällä ja jatkokehittämällä kouluun kiinnittäviä käytänteitä erityisesti heikosti kouluun sitoutuneiden oppilaiden osalta. Kunta on vakinaistanut kouluvalmentajien toimet ja rekrytoinut suomenkieliseen opetukseen kolme kouluvalmentajaa 1.8.2023 alkaen.
- Koulujen ja lukion väistötilaratkaisut ja varustaminen sekä rakennushankkeiden suunnittelu sekä kasvaneet purku-, hankinta ja muuttokustannukset lisäsivät opetuspalveluiden kustannuksia.
- Opiskeluhuollon henkilöstön siirtyminen kunnan opetuspalveluista Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle on vaikuttanut opetuspalveluiden kustannuksiin. Kuntaan on jäänyt kasvun ja oppimisen tuen tehtävät, joita aikaisemmin hoiti johtava koulupsykologi, ja niiden hoitamista varten suomenkieliseen opetukseen on palkattu kasvun ja oppimisen tuen erityisasiantuntija. Lisäksi yhden suunnittelijan työtehtäviin on lisätty hyvinvointiin liittyvät tehtävät.

Toiminnan painopistealueet

- Hyvinvointi jokaisessa koulu- ja oppilaitosyhteisössä

Kaikki koulut ovat panostaneet hyvinvointiin vuoden 2023 aikana. Kouluissa on käytössä luokkakohtaiset hyvinvointisuunnitelmat. Lisäksi kaikissa kouluissa käytetään lukuisia muita oppilaiden hyvinvointia tukevia menetelmiä. Kouluissa johto seuraa oppilaiden hyvinvointia jatkuvasti ja pyrkii suuntaamaan resursseja dynaamisesti. Esim. Veikkolan koulussa on käytössä hyvinvoinnin vuosikello, jonka mukaan koulu järjestää kuukausittain hyvinvointia tukevaa toimintaa. Heikkilän koulussa koulun johto reagoi epäkohtiin viipymättä ja pyrkii löytämään mahdollisia tapoja tehdä asioita toisin. Toimenpiteiden tuloksena niiden oppilaiden määrä, joita on kiusattu, on vähentynyt kaikissa kouluissa. Oppilaat kokevat koulunsa pääsääntöisesti turvalliseksi ympäristöksi. Porkkalan lukiossa opiskelijälähtöinen hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toteutuvat mm. yhteisöllisyyttä ja toiminnallisuutta tukevilla opiskelun tavoilla ja sisällöillä. Toimintakulttuuriin vahvasti kuuluvalla liikunnalla on vahva asema nuorten liikunnallisen elämäntavan ja hyvinvoinnin edistämisessä.

- Oppilaan oikeus tarvitsemaansa tukeen omassa lähikoulussa

Oppilaiden oikeutta lähikouluun on toteutettu oppilaan etu huomioiden käyttäen inklusiota ja lisäämällä pienryhmäpaikkoja omassa lähikoulussa. Useassa koulussa inklusio on laajasti integroitu lukujärjestysuunnittelussa ja koulujen omat pienryhmät on integroitu vahvasti yleisopetusluokkien toimintaan tai toimivat tiiviissä yhteistyössä yleisopetuksen ryhmien kanssa. Vuorenmäen koulussa toteutettiin lukuvuonna 2022–2023 pilottikokeilu ns. Majakka-luokasta, joka toimi määräaikaisena pienryhmänä niille oppilaille, joille iso yleisopetuksen ryhmä oli elämäntilanteen tai muun syyn takia liian kuormittava. Kokeilusta saatiin erinomaisia tuloksia ja oppeja jaettiin muille kouluille kunnan yhteisessä VESO-koulutuksessa. Keskitetyn erityisen tuen ryhmässä olevien oppilaiden tuen tarvetta tarkastellaan koko peruskoulun ajan ja tavoitteena on mahdollistaa oppilaalle oma lähikoulu aina, kun se on mahdollista. Oppilaille järjestetään yhteistyössä lähikoulun kanssa eri mittaisia kokeilujaksoja joko koulun omassa pienryhmässä tai yleisopetuksen ryhmässä ja kokeilujen kautta nähdään, kantaako lähikoulun tuki ja voiko oppilas jatkaa koulunkäyntiään siellä. Tuloskaudella on ollut useita onnistuneita kokeilujaksoja, jotka ovat johtaneet oppilaan siirtymiseen omaan lähikouluun. Porkkalan lukiossa toteutetaan johdonmukaisesti monipuolista opiskelun tuen mallia, joka sisältää mm. nivel-, tuki- ja erityisopetusta yksilöllisiä tarpeita vastaavasti. Tavoitteena on varmistaa lukion aloittaville opiskelijoille mahdollisimman vahva pohja eri oppiaineissa ja sitten tarjota tukea opintojen edetessä kunkin tarpeita ja tavoitteita huomioiden.

- Samanaikais- ja tiimiopettajuuden tuomien pedagogisten mahdollisuuksien kehittäminen

Samanaikais- ja yhteisopettajuutta toteutetaan kaikissa kouluissa ja toimintaa kehitetään koulukohtaisesti.

- Kieli- ja kulttuuritietoisuuden opetuksen kehittäminen Kouluissa on kehitetty vahvasti opettajien pedagogista osaamista eri kieli- ja kulttuuriryhmien oppilaiden opetuksen ja arvioinnin tueksi. Syyslukukauden opettajien yhteisen koulutuspäivän aiheeksi valittiin kielitietoinen opetus. Hallinnon suunnittelijoiden ja koulujen edustajien muodostama kehittämistyöryhmä on laatinut materiaalipankin kielitietoisuuden opetuksen tueksi. Kouluille on rekrytoitu kuusi kieli- ja kulttuuriryhmien opettajaa tukemaan yleisopetuksen luokkiin siirtyneitä oppilaita.
- Kestävään elämäntapaan kasvaminen

Kaikissa kouluissa on ollut aktiivista kestävän kehityksen oppilasagenttitoimintaa. Kartanonrannan koulu ja Heikkilän koulu ovat toimineet HSY:n kummikouluna lukuvuonna 2022–2023. Kantvikin koulu tehnyt hiilijalanjälkilaskelman ja tehnyt CO2 kompensaatiosuunnitelman ja ympäristöagentit ovat edistäneet mm. kasvisruoan saamisen koululle jokapäiväiseksi asiaksi kaikille oppilaille. Nissnikun koulu vihreä lippu- koulu kestävällä tasolla ja ruoka-agentit ovat tehneet yhteistyötä koulukeittiön kanssa ruokahävikin pienentämiseksi. Vuorenmäen koulussa ympäristöagenttien työn tuloksena on mm. saatu luokkiin asianmukaiset lajitteluastiat. Koulu panostaa myös paljon ulkona oppimisen pedagogiikkaan ja lähes kaikki luokat ovat vieneet lukuvuoden aikana opetustaan ulos. Jokirinteen koulussa toimii Vihreä lippu -raati, jossa oppilaat suunnittelevat ja toteuttavat toimintaa yhdessä opettajien kanssa osana maailmanlaajuisista Eco Schools -ohjelmaa. Keväällä -23 Jokirinteen koulussa oli Earth Hour -tapahtuma, jonka aikana he opiskelivat ilman sähkövaloa. Lisäksi oppilaat osallistuivat yhdessä ruokalan kanssa hävikkiruoan minimointiin, koulussa on käytössä biovaaka ja sen tulokset näkyvät koko koululle. Veikkolan koulu on Vihreä Lippu- koulu jo 15 vuotta ja toiminta on aktiivista. Papinmäen koulussa toimintaa ohjaa ympäristökasvatussuunnitelma ja ympäristökasvatuksen vuosikello: oppilaita ohjataan toimimaan vastuullisesti arjen eri tilanteissa, jolloin mm. kierrättäminen, roskien lajittelu, ympäristön siisteydestä huolehtiminen, vastuullinen kuluttaminen, veden- ja sähkönkulutuksen sekä ruokahävikin vähentäminen tulevat kaikille tutuksi ja osaksi omia toimintatapoja. Gesterbyn koulussa vietettiin ympäristöpäivää, jolloin luokat käsitelivät ympäristöön ja kestävään kehitykseen liittyviä teemoja. Heikkilän koulussa on järjestetty useita veteen ja kierrättämiseen liittyviä monialaisia kokonaisuuksia kaikkien oppilaiden kanssa, koulussa on luovuttu käsipapereista ja siirrytty käyttämään käsipyyhkejärjestelmää. Porkkalan lukiossa ilmastokysymykset ovat mm. opetussuunnitelman mukaisesti esillä läpileikkaavasti lukio-opetuksessa. Keväällä 2023 käynnistettiin ruotsalaisen lukion kanssa Globsool yhteistyöhanke, jossa nuoret pohtivat heille keskeisiä tulevaisuuden kysymyksiä (yhteinen seminaari syksyllä) ja tulevaisuuslinja toteutti aihetta koskevan keskustelun kesän SuomiAreenassa. TULE-linja osallistui kestävän kehityksen tila ja tulevaisuus –seminaariin Oodissa. Opettajille järjestettiin vesö ekologisen jälleenrakennuksen teemalla (SITRA).

Toimintaympäristön ulkoisten ja sisäisten muutosten vaikutukset toimintaan

Suurimpana toimintaympäristön muutoksena vuonna 2023 on ollut opiskeluhoitopalveluiden siirtyminen kunnan opetuspalveluista Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Opetuspalvelut on tehnyt aktiivisesti yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa toimivan yhteistyön rakentamiseksi, jotta opiskeluhoitopalveluiden jatkuvuus voidaan turvata ja yhteisöllisen opiskeluhoitopalvelun ensisijaisuus säilyy.

Venäjän Ukrainaan kohdistama hyökkäys on vaikuttanut myös Kirkkonummen opetuspalveluiden toimintaan. Ensimmäiset ukrainalaiset turvapaikanhakijat saapuivat Kirkkonummella keväällä 2022 ja silloin 44 oppilasta aloitti opiskelun perusopetukseen valmistavassa opetuksessa. Heinäkuussa 2022 Babando Oy perusti Kirkkonummelle asuntopohjaisen vastaanottokeskuksen ja elokuussa perusopetuksen valmistavalla luokalla opiskelevien ukrainalaisten määrä kaksikertaistui. Vuoden 2023 aikana valmistavassa opetuksessa opiskelevat ukrainalaiset lapset ja nuoret ovat siirtyneet perusopetukseen ja opetuspalveluiden resursseja on allokoitu suomen kielen tukemiseen eri oppiaineissa. Lisäksi suomi toisena kielenä - oppimäärän opiskelevien määrä on kasvanut, samoin kuin oman äidinkielen opetuksen tarve. Oman äidinkielen opetuksessa opetusryhmien kokoa on kasvatettu ja yhdenmukaistettu.

Lukioiden ja opistojen yhteiskampuksen sekä GWP kampuksen osalta suunnittelu on edennyt vuoden 2023 aikana. Gesterbyn ja Nissnikun koulut sekä Porkkalan lukio toimivat osittain väistötiloissa. GWP kampuksen rakennustyöt ovat alkaneet. Nissnikun koululle on toteutettu lisää väistötiloja.

Kevään 2023 yhteisvalinnassa Porkkalan lukion vetovoima ei ollut aivan edellisen vuoden tasolla ja lukion aloituspaikoista jäi täyttämättä 26 paikkaa. Lautakunnan päätöksellä kevään 2024 lukioon pääsyn edellytyksenä oleva alinta lukuaineiden tai painotettujen aineiden keskiarvorajaa laskettiin 0,30 yksiköllä (2024 keskiarvoraja 7,00, vuonna 2023 7,30). Lukion tulevaisuuslinja toimii hyvin ja se on luonut yhteistyöverkostoja erilaisiin ulkopuolisiin toimijoihin. Lukiokoulutuksessa fokuksessa ovat laadukkaasti toteutuva opetus ja opiskelijoiden hyvinvointi tarvittavine tukipalveluineen sekä kieli- ja kulttuuritietoisuuden opetuksen kehittäminen vieraskielisten opiskelijoiden tueksi.

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA) alkoi 1.8.2022. Omnia tarjoaa jäsenkunnilleen tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta Espoossa. Olemme olleet suunnittelutyössä mukana ja osallistumme aktiivisesti palveluiden kehittämiseen. Omnia ja Luksia järjestävät jäsenkuntiansa alueella myös yksilöllistä TUVA-koulutusta vieraskielisille maahanmuuttajille, jolloin opiskelussa painotetaan suomen kielen ja kulttuurin taitojen vahvistumista.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen painopiste	Strateginen tekijä	Nykytilanne	Tavoite	Onnistuminen 31.12.	Vastuu	Tila
2. Investoimme tulevaisuuteen: Toimimme aktiivisesti ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi. Olemme sitoutuneet Hinku-tavoitteisiin ja varmistamme niiden edistymisen kaikessa kunnan toiminnassa seurannan ja koordinaation kautta.		Kaikkien koulujen lukuvuosisuunnitelmissä kuvataan kestävän kehityksen mukainen toiminta.	Jokaisessa opetuspalvelujen yksikössä toteutetaan vähintään yksi ilmastoteko. Toteuma 100%.	Jokaisessa opetuspalveluiden yksikössä toteutettiin vähintään yksi ilmastoteko.	Opetusjohtaja	Toteutui ✓
3. Panostamme asukkaisiin ja hyvinvointiin: Vähennämme kuntalaisten välistä eriarvoisuutta ottamalla huomioon eri väestöryhmien tarpeet palveluiden ja toiminnan suunnittelussa. Vahvistamme sosiaalista kestävyyttä toimivan kotoutumisen kautta.		Erityisen tuen oppilaille annetaan tukea lähikouluissa omissa pienryhmissä tai inklusiivisesti yleisopetuksen luokilla. Osa oppilaista ohjataan keksittyyn erityisen tuen luokille.	Laaditaan yhtenäinen opetuspalvelujen toimintamalli oppilaan tarvitseman erityisen tuen toteuttamiseksi oppilaan omassa lähikoulussa. Toteuma 100%. Vaativan erityisen tuen oppilaiden oikeus keskitettyjen erityisopetuksen opetusryhmien (Jokirinne, Papinmäki, Heikkilä, Winellska) opetukseen säilyy.	Kaikki koulut toimivat lähikoulussa opiskelevien erityisen tuen oppilaiden osalta yhteisen toimintamallin puitteissa. Keskitetyn erityisen tuen ryhmät toimivat Jokirinteen, Papinmäen, Heikkilän ja Nissnikun kouluissa.	Opetusjohtaja	Toteutui ✓
		Kouluissa annetaan vieraskielisille oppilaille perusopetukseen valmistavaa opetusta joko ryhmämuotoisesti tai yleisopetukseen ryhmään integroituna. Lisäksi	Kieli- ja kulttuuritietoista opetusta kehitetään henkilökunnan osaamista vahvistamalla. Kaikissa yksiköissä järjestetään henkilökunnalle	Opettajien elokuun yhteisen koulutuspäivän aiheena oli kielitietoinen opetus. Tavoite toteutuu. Vuoden 2023 aikana lähes kaikissa	Opetusjohtaja	Toteutui osittain 🟡

		<p>vieraskielinen oppilas voi opiskella äidinkieltä ja kirjallisuutta suomi toisena kielenä oppimäärän mukaan.</p> <p>Koulukohtaisia kieli- ja kulttuuritietoisien opetuksen toimintamalleja ei ole kuvattu.</p>	<p>koulukohtainen koulutustilaisuus kieli- ja kulttuuritietoisesta opetuksesta. Toteuma 100 %.</p> <p>Opetuksen toteuttamismallit kirjataan koulujen lukuvuoden 2023–2024 lukuvuosisuunnitelmiin. Toteuma 100 %.</p>	<p>yksiköissä järjestettiin koko henkilökunnalle koulutustilaisuus kielitietoisesta opetuksesta. Tavoite toteutuu osittain.</p> <p>Kaikkien koulujen lukuvuoden 2023–2024 lukuvuosisuunnitelmassa on kuvattu kieli- ja kulttuuritietoisien opetuksen toteuttamismalleja. Tavoite toteutuu.</p>		
<p>3. Panostamme asukkaisiin: Edistämme kestävä elämäntapaa, hyvinvointia, terveyttä ja osallisuutta yhteistyössä kuntalaisten, yritysten, yhteisöjen ja hyvinvointialueen kanssa. Kannustamme kuntalaisia hyvinvointia ja terveyttä edistäviin valintoihin.</p>		<p>Oppilaskyselyssä keväällä 2022 36,6 % kokee, että heitä ei ole kiusattu lainkaan koulussa tämän kouluvuoden aikana.</p> <p>Oppilaskyselyssä keväällä 2022 54,7 % kokee, että aikuiset puuttuvat aina kiusaamiseen koulussa.</p> <p>Kunnan yhteistä opiskelijakyselyä lukiolaisille ei ole järjestetty.</p> <p>Huoltajakyselyssä 2022 76,8 % huoltajista ovat sitä mieltä, että koulu tukee lapsensa hyvinvointia.</p> <p>Henkilöstökysely 2022: ”minulla on hyvät voimavarat kohdata muutoksia ja uusia haasteita työssäni” - suomenkielisen opetuksen henkilökunnasta 68,5 % on samaa mieltä. (59,8 % vuonna 2021)</p>	<p>Lapset ja nuoret voivat hyvin. Henkilöstön jaksaminen paranee.</p> <p>Oppilaskyselyssä 2023 kasvaa niiden oppilaiden %-osuus, jotka kokevat, että heitä ei ole kiusattu koulussa lainkaan tämän kouluvuoden aikana.</p> <p>Oppilaskyselyssä 2023 kasvaa niiden oppilaiden %-osuus, jotka kokevat, että aikuiset puuttuvat aina kiusaamiseen koulussa.</p> <p>Järjestetään lukiolaisten hyvinvointia mittaava opiskelijakysely.</p> <p>Huoltajakyselyssä 2023 kasvaa niiden huoltajien %-osuus, jotka ovat sitä mieltä, että koulu tukee lapsensa hyvinvointia.</p> <p>Henkilöstökysely 2023: ”minulla on hyvät voimavarat kohdata muutoksia ja uusia haasteita työssäni” – samaa</p>	<p>Oppilaskyselyssä 2023 on kasvanut niiden oppilaiden %-osuus (36,6 % 2022 -> 49 % 2023), jotka kokevat, että heitä ei ole kiusattu koulussa lainkaan tämän kouluvuoden aikana. Tavoite toteutuu.</p> <p>Oppilaskyselyssä 2023 on vähentynyt niiden oppilaiden %-osuus (54,7 % 2022 -> 40,2 % 2023), jotka kokevat, että aikuiset puuttuvat aina kiusaamiseen koulussa. Tavoite ei toteudu.</p> <p>Lukiossa on järjestetty hyvinvointia mittaava opiskelijakysely. Tavoite toteutuu.</p> <p>Huoltajakyselyssä 2023 on kasvanut niiden huoltajien %-osuus (76,8 % 2022 -> 87,3 2023), jotka ovat sitä mieltä, että koulu tukee lapsensa hyvinvointia. Tavoite toteutuu.</p>	Opetusjohtaja	<p>Toteutui osittain</p>

			mieltä valinneiden %-osuus kasvaa.	Henkilöstökysely 2023: "minulla on hyvät voimavarat kohdata muutoksia ja uusia haasteita työssäni" - suomenkielisen opetuksen henkilökunnasta 68,1 % on samaa mieltä. (68,5 % vuonna 2022). Tavoite ei toteudu.		
3. Panostamme asukkaisiin ja hyvinvointiin: Vähennämme kuntalaisten välistä eriarvoisuutta ottamalla huomioon eri väestöryhmien tarpeet palveluiden ja toiminnan suunnittelussa. Vahvistamme sosiaalista kestävyyttä toimivan kotoutumisen kautta.	2. Tasapainotamme taloutta	Suomen- ja ruotsinkieliset oppilaskohtaiset kustannukset eivät ole yhdenmukaisia	Luodaan sitovat tavoitteet suomen- ja ruotsinkielisten oppilaskohtaisten kustannusten yhdenvertaistamiseksi. Toimenpide: Toimenpidesuunnitelma laaditaan helmikuun loppuun mennessä. Mittari: suunnitelma valmis / ei 1.3.2023	Suunnitelma valmis ja toimenpiteet käynnistetty.	Sivistysjohtaja	Toteutui ✓

Tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2022	Tot 7/22	TA 2023	Tot 12/23	Tila
Perusopetus					
Oppilasmäärä	4 117	4 035	4 059	4 009	Odotusten mukainen →
Bruttokustannukset euroa / oppilas	9 647	5 696	9 982	10 345	Odotusten mukainen →
Ulkoiset bruttokustannukset euroa / oppilas	5 934	3 550	6 179	6 581	Odotusten mukainen →
Lukiokoulutus					
Oppilasmäärä	595	598	595	527	Odotusten mukainen →
Bruttokustannukset euroa / oppilas	6 975	3 875	7 162	8 196	Odotusten mukainen →
Ulkoiset bruttokustannukset euroa / oppilas	4 958	2 727	5 216	6 151	Odotusten mukainen →

Tilivelvolliset vastuuhenkilöt

Tilivelvolliset vastuuhenkilöt vastaavat käyttösunnitelmassa vastuulleen kuuluvan toimintakatteen ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisesta.

Palveluryhmä	Tilivastuullinen	Nimike	Sijainen	Sijaisen nimike
Opetuspalvelut	Astrid Kauber	opetusjohtaja	Katri Vepsä	ruotsinkielisen opetuksen opetuspäällikkö
Investointiprojekti Koulujen langattomien verkkojen rakentaminen ja parantaminen	Astrid Kauber	opetusjohtaja	Katri Vepsä	ruotsinkielisen opetuksen opetuspäällikkö